

Svar på medborgarförslag om fritt resande för seniorer eller de med pensionärsintyg med ett B-zon kort i grannkommunernas A-zon

24

2021KS803

Kommunstyrelsen

Datum
2022-08-24

Diarienummer
2021KS803 009

Svar på medborgarförslag om fritt resande för seniorer eller de med pensionärsintyg med ett B-zon kort i grannkommunernas A-zon

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 10 att remittera medborgarförslaget om att erbjuda fritt resande för pensionärer med ett B-zonkort i grannkommunernas A-zon till kommunstyrelsen och uppdrog åt kommunstyrelsen att besluta i ärendet. I medborgarförslaget föreslås att seniorer och personer med pensionärsintyg i Härryda kommun erbjuds kostnadsfria resor i grannkommunerna inom Västtrafiks A-zon (Göteborg, Mölndal och Partille).

Förvaltningen håller med förslagsställaren om de negativa konsekvenserna av nuvarande zonindelning för kommunens invånare. Härryda kommun har framfört kritik mot gällande zonindelning vid ett flertal tillfällen, bland annat i dialog med Västtrafik kopplat till utredningen om utformningen av ett nytt seniorerbjudande. Kommunen har även uppmanat Västtrafik att påskynda arbetet med att göra en översyn av zonindelningen. I enlighet med förslagsställaren önskar kommunen tillhöra zon A, vilket hade inneburit kostnadsfria resor till Göteborg, Mölndal och Partille för alla pensionärer med seniorkort i Härryda kommun.

Det är Västtrafik, i rollen som trafik huvudman, som beslutar om vilka zoner, priser och linjedragningar som gäller för kollektivtrafiken i regionen. Kommunen måste därmed förhålla sig till Västtrafiks biljettsortiment. För närvarande erbjuder Västtrafik inte seniorkort som är giltiga i mer än en zon, vilket innebär att kommunen inte kan besluta om att införa fritt resande i zon A för pensionärer med seniorkort i Härryda kommun.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 24 augusti 2022
- Medborgarförslag
- Yttrande den 27 oktober 2017 om ny zonindelning för kollektivtrafiken

- Kommunfullmäktiges beslut den 14 november 2019 § 159
- Synpunkter till utredning om seniorerbjudande den 19 januari 2022
- Härryda kommuns uppmaning till kollektivtrafiknämnden den 25 november 2021 gällande översyn av Västtrafiks zonindelning och taxor
- Västra Götalandsregionens svar den 5 maj 2022 angående översyn av Västtrafiks zonindelning och taxor

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 10 att remittera medborgarförslaget om att erbjuda fritt resande för pensionärer med ett B-zonkort i grannkommunernas A-zon till kommunstyrelsen och uppdrog åt kommunstyrelsen att besluta i ärendet. I medborgarförslaget föreslås att seniorer och personer med pensionärsintyg i Härryda kommun erbjuds kostnadsfria resor till grannkommunerna inom Västtrafiks A-zon (Göteborg, Mölndal och Partille). Förslagsställaren beskriver hur nuvarande zonindelning särskilt drabbar boende i Härryda kommun eftersom kommuninvånarna inte kan resa kostnadsfritt i grannkommunerna. Vidare menar förslagsställaren att kostnadsfria resor i Västtrafiks A-zon främjar seniorers möjligheter att delta i fysiska aktiviteter och kulturverksamheter som erbjuds i Göteborgsområdet.

Västtrafiks zonindelning 2020

Västtrafik beslutar om vilka zoner, priser och linjedragningar som gäller för kollektivtrafiken i Västra Götaland. Införandet av en ny zonindelning under 2020, när 70 zoner blev tre, resulterade i att seniorer fick möjlighet att resa kostnadsfritt även i andra kommuner inom samma zon, vilket inte varit möjligt tidigare. Härryda kommun betalar idag för att alla kommuninvånare över 65 år som ansöker om ett seniorkort får en seniorbiljett som gör det möjligt att resa gratis inom zon B under dygnets alla timmar. Västtrafiks seniorerbjudande gäller i dagsläget enbart för resor inom den zon kommunen tillhör. Vid resor till orter utanför zon B får resenären själv betala från och med att zongränsen passeras.

Härryda kommun framförde i förarbetet till en ny zonindelning en önskan om att tillhöra zon A. I processen som föregick införandet av de nya zonerna lyfte Härryda kommun att kommunens geografiska läge och kommuninvånarnas resmönster borde ligga till grund för en placering i den inre zonen. Trots detta placerades kommunen i zon B, vilket innebär att boende i Härryda behöver betala för dyrare AB-zonbiljetter även för mycket korta resor till grannkommunerna Mölndal, Partille och Göteborg. Detta föranledde att kommunfullmäktige den 14 november 2019 § 159 fattade beslut om att kommunen ska arbeta för att framtida skol- och seniorkort ska gälla över två zoner.

Pågående arbete med att utreda utformningen av ett nytt seniorerbjudande

Västtrafik utreder för tillfället utformningen av ett nytt seniorerbjudande och har bjudit in berörda kommuner i Västra Götaland till dialog. Frågan om

tillköp av kostnadsfria resor i andra zoner är en av de punkter som utreds. Härryda kommun framförde den 19 januari 2022 sina synpunkter till Västtrafik och lyfte att den nya zonindelningen ger negativa konsekvenser för såväl boende, besökare och företag i kommunen.

Översyn av Västtrafiks zonindelning

En översyn av Västtrafiks zonsystem var planerad till hösten 2021, men kom att skjutas upp till 2022 p.g.a. coronapandemin. Härryda kommun har tidigare uttryckt sin beklagan över det beslutet. För att uppmärksamma Västra Götalandsregionen på behovet av att snarast inleda ett översynsarbete av zonsystemet sammanställde förvaltningen ett brev till kollektivtrafiknämnden i Västra Götaland den 25 november 2021. I brevet lyfts de negativa konsekvenser som det nuvarande zonsystemet ger upphov till. Givet Härryda kommuns geografiska läge och invånarnas resmönster borde kommunen ligga inom zon A tillsammans med grannkommunerna.

I ett svar från Västra Götalandsregionen informerades kommunen att kollektivtrafiknämnden beslutade den 5 maj 2022 att ge Västtrafik i uppdrag att återkomma med förslag kring korta enkelresor över zongräns. Om möjligt är ambitionen att kunna genomföra dessa förslag i samband med prisjusteringen i januari 2023.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen håller med förslagsställaren om de negativa konsekvenserna av nuvarande zonindelning för kommunens invånare. Härryda kommun har framfört sin kritik mot gällande zonindelning vid ett flertal tillfällen, bland annat i dialog med Västtrafik kopplat till utredningen om utformningen av ett nytt seniorerbjudande. Kommunen har även uppmanat Västtrafik att påskynda arbetet med att göra en översyn av zonindelningen. I enlighet med förslagsställaren önskar kommunen tillhöra zon A, vilket hade inneburit kostnadsfria resor till Göteborg, Mölndal och Partille för alla pensionärer med seniorkort i Härryda kommun.

Det är Västtrafik, i rollen som trafikhuvudman, som beslutar om vilka zoner, priser och linjedragningar som gäller för kollektivtrafiken i regionen. Kommunen måste därmed förhålla sig till Västtrafiks biljettsortiment. För närvarande erbjuder Västtrafik inte seniorkort som är giltiga i mer än en zon, vilket innebär att kommunen inte kan besluta om att införa fritt resande i zon A för pensionärer med seniorkort i Härryda kommun.

Peter Lönn
T.f. Samhällsbyggnadschef

Henrik Yngve
T.f Trafikchef

Medborgarförslag

1

Här skriver du rubriken på ditt medborgarförslag.

Fritt resande för seniorer eller de med pensionärsintyg med ett B-zonkort i grannkommunernas A-zon.

Här beskriver du ditt medborgarförslag. *Skriv tydligt!*

Mitt förslag ger seniorer eller de med pensionärsintyg i Härryda Kommun ökad .....
möjlighet att resa till grannkommunerna Göteborg, Partille och Mölndal. Seniorer i de
tre nämnda kommunerna kan resa fritt mellan kommunerna med A-zonkort. I
grannkommunen kommer det att gälla från 65årsålder 1 mars 2022. I Härryda Kommun
kan man inte idag resa fritt över och genom de tre nämnda kommungränserna med B-
zonkortet. Detta beror på zonindelningen och det är en ojämlig ekonomisk fördelning
som drabbar seniorer i Härryda Kommun och stärker inte seniorernas hälsa och aktiva
deltagande i samhället.....

2

Här motiverar du varför kommunen ska genomföra ditt förslag. *Skriv tydligt!*

Låt seniorer i Härryda Kommun resa fritt i grannkommunerna med B-zonkortet. Att
seniorer får del av grannkommunernas verksamhet med fritt resande skapar ett
levande samhälle. Folkhälsomyndigheten, FHM, upplyser att det finns vetenskapliga
bevis¹ för att hälsofrämjande och förebyggande insatser även upp i höga åldrar har
positiva effekter på hälsan och livskvaliteten. Det är sannolikt hälsofrämjande att göra
investeringen hos seniorerna med att tillåta seniorer med B-zonkortet att resa fritt till
våra tre grannkommuner i A-zonen. Vad kan då en senior göra med ett utökat
resande? Jo, han/hon eller hen kan resa till exempel till de olika simhallarna i de tre
grannkommunerna men även besöka och aktivt delta i kulturverksamheter med
konserter, musikverksamheter och föreläsningar. Jag vill tillägga att Öckerö Kommun
har A-zon trots dubbelt så långt avstånd till Göteborg C än får kommundelen Mölnlycke
i Härryda Kommun in till Göteborg C.....

3

Glöm inte att fylla i kontaktuppgifter och att underteckna ditt förslag. Anonyma förslag
behandlas inte. Ofullständiga uppgifter kan leda till att förslaget inte behandlas.

Välkommen att lämna ett medborgarförslag

**Tycker du att något borde förändras i Härryda kommun?
Då kan du lämna ett medborgarförslag till kommunfullmäktige.**

Vad kan ett medborgarförslag handla om?

I medborgarförslaget ger du ett konkret förslag på något som du vill förändra. Förslaget ska handla om sådant som kommunen ansvarar för till exempel skola, äldreomsorg, kultur- och fritidsverksamhet, gång- och cykelvägar med mera. Medborgarförslaget får inte handla om myndighetsutövning mot enskild (t ex beviljande av bygglov eller ekonomiskt bistånd) och inte heller ha ett odemokratiskt eller rasistiskt innehåll.

Medborgarförslaget får bara behandla en fråga. Ämnen av olika slag ska inte tas upp i samma förslag.

Vem kan lämna medborgarförslag?

Alla som är folkbokförda i Härryda kommun kan lämna medborgarförslag. Rätten gäller även barn och ungdomar samt personer med utländsk bakgrund som ännu inte fått kommunal rösträtt. Föreningar, företag, organisationer eller andra sammanslutningar får däremot inte lämna medborgarförslag.

Ditt medborgarförslag blir en offentlig handling

När ditt medborgarförslag kommer in till kommunen blir det en offentlig handling som diarieförs och publiceras på kommunens webbplats. De personuppgifter som du lämnar till oss behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen. Mer information om vad detta innebär för dig hittar du på kommunens hemsida, www.harryda.se/gdpr

Vad händer med ditt medborgarförslag?

Du får en bekräftelse på att vi tagit emot ditt medborgarförslag. Inlämnade förslag utreds av förvaltningen och sedan beslutar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd om de ska införas eller inte. Handläggningstiden varierar men bör inte överstiga 1 år. Du får ett skriftligt svar på ditt medborgarförslag.

Fyll i dina kontaktuppgifter och underteckna

Anonyma medborgarförslag hanteras inte, därför måste du uppgi kontaktuppgifter. Förslaget ska också vara undertecknat och försett med namnförtydligande. Ofullständiga uppgifter kan leda till att ditt förslag inte behandlas.

Här lämnar du ditt förslag

- Posta det till: Härryda kommun, Kansliet, 435 80 Mölnlycke.
- Lämna det i kommunhusets reception vid Råda torg i Mölnlycke.

Tyvärr kan vi inte ta emot medborgarförslag via e-post eftersom det måste finnas en namnunderskrift på pappret.

För mer information

Kontakta handläggare Emelie Ivarson, 031-724 61 58
emelie.ivarson@harryda.se

Läs mer på harryda.se/medborgarforslag

KONTAKT-UPPGIFTER

Förnamn*	Jennie Kjellgren
Efternamn*	Kjellgren
Gatuadress*	
Postnummer*	Postadress*
Telefon	E-postadress
Datum*	21-12-23
Underskrift*	
Namnförtydligande*	Jennie Kjellgren

*Obligatorisk uppgift

Västra Götalandsregionen att.
maria.behre@vgregion.se

Datum
2017-10-27

Dnr
2017KS818 530

Yttrande om ny zonindelning för kollektivtrafiken

Härryda kommun har tagit del av förslaget om ny zonindelning för kollektivtrafiken och lämnar synpunkter till det Regionala kollektivtrafikerådet.

Målbild Koll 2035

Härryda kommun hänvisar till tidigare beslut i GR, som styrker behovet att Härryda kommun ingår som en del av Målbild Koll 2035, kollektivtrafikprogram för stomnätet i Göteborg, Mölndal och Partille (GMP). I målbilden, förslagshandling 2017, beskrivs att "Mölnlycke tätort i Härryda kommun kan inom målbildens planeringshorisont bli en del av det sammanhängande storstadsområdet. Götalandsbanan och dess eventuella koppling till Mölnlycke kan också förändra förutsättningarna. Fortsatt planeringsarbete får beakta detta. Med införande av metrobusskonceptet blir den stadsnära expressbusstrafiken från Mölnlycke redan i målbilden en integrerad del av stomnätet."

Expressbussar kontra Metrobussar

Enligt förslaget i GMP kommer expressbussarna att ersättas med Metrobussar. Det är inte funktionellt att avgränsa betalzon för kollektivtrafiken i Mölnlycke enligt beskrivningen i Målbild Koll 2035. Zonindelningen måste ta ansvar för hur kollektivtrafiken bedrivs och var resenärerna finns, för att åstadkomma att fler väljer att åka kollektivt. Tidsaspekten är till och med år 2035, men åtgärder behöver göras i närtid!

Det finns 20 linjer som trafikerar kommunen och merparten har slutdestination i Göteborg, Mölnlycke och i Partille. Det finns tre expressbusslinjer som kör mellan Mölnlycke respektive Landvetter och mot Göteborg respektive Mölndal. Röd express kör från Lilla Varholmen, Göteborg till Landvetter centrum och fr om december 2017 kommer det att finnas en förbindelse mellan Landvetter centrum och flygplatsen.

RV40 och Landvetter flygplats

Trängseln och trafikstockningar på RV40 är omfattande och i förslaget till zonindelningen finns inget incitament i stråket att få fler att välja kollektivtrafiken. Härryda kommun anser att det är synnerligen angeläget att förmå fler att åka kollektivt på grund av miljö och trängselproblematiken på RV40.

Kommunen framhåller att Landvetter flygplats är en av de större arbetsplatserna i regionen och antalet anställda på Airport City Göteborg kommer att öka från 4 000 till ca 14 000 anställda. Flygplatsen är en central punkt för internationella resor och en utbyggnad av den pågår.

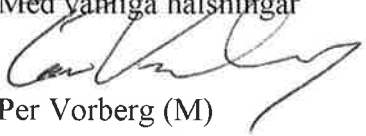
Pendlingsrelationer

Arbetspendlingen mellan Härryda kommun och Göteborg är mycket hög. Nästan varannan bosatt i kommunen arbetar i Göteborg. Omvänt är det också nästan lika stor andel förvärvsarbetare i kommunen som är bosatta i Göteborg. Pendlingsrelationen är också stor mellan kommunen och Mölndal respektive Partille kommuner. Nio av tio Härrydabor som köper Västtrafikkort, köper periodkort för att åka till Göteborg, Mölndal och Partille (periodkort Göteborg+ och Göteborg ++).

Tre zoner eller dagens zonindelning?

Härryda kommun anser att ett införande av ny zonindelning där Härryda kommun ingår i den inre zonen A, bidrar till incitament att fler väljer att åka med kollektivtrafiken. Härryda kommun ser inga hinder att godkänna förslag till ny zonstruktur med tre zoner för kollektivtrafiken och ställer sig därmed bakom förslaget.

Med vänliga hälsningar

Per Vorberg (M)

Kommunstyrelsens ordf.

Patrik Linde (S)

Kommunstyrelsen vice ordf.